

De kwaliteit fan it Frysk

yn de media en by

oare Fryske ynstellings (IV)

Sytze T. Hiemstra

Teake Hoekema hat yn 1986 in artikel skreaun oer slof taalgebrûk yn kranten en tydskriften. Hy freget him ôf: “[...] wolle wy noch wat mei it Frysk of is it langer in spultsje fan hieltyd mear tebekfallen fan de bûtendiken op 'e slieperdiken, oant dy ek brekke en de hiele krite splis stiet? M.o.w. 'de weg naar het kakhuis' sa't Joast Halbertsma it earne útdruckt? As gemaksucht en ûnkunde ús ferkocht wurde as in 'prinsipe' (dat fan de skriuwtaal moat har hieltyd op 'en nij rjochtsje nei de sprektaal) ynstee fan dat

praters en skriuwers fan ús taal brocht wurde ta de noarm fan goed Frysk, dan hoecht men gjin grut profeet te wêzen om te foarsizzen wêr't it hinnegiet. [...]

As 'de weg naar het kakhuis' algemien oanfurdige en ek de gongbere wurdt by sjuerys en redaksjes, hoege wy ús nearne mear drok om te meitsjen, want it hâldt yn dat ús sprekkers en skriuwers de paadsljochters wurde foar in griemank dat de namme fan Frysk net mear fertsjinnet. Ek ús taalkundigen sille taalbou en taalwarjen heger prioriteit jaan moatte as it folgjen fan taalferfal. [...]

In sprekker of skriuwer dy't himsels net weismyt, docht flyt op ynhâld en foarm fan wat er te sizzen of te skriuwen hat. Meiwurkers oan tydskriften fertsjinje om holpen te wurden troch

Opskerpers 1

Losse wurden yn alfabetyske folchoarder

averjochts	(dwers)ferkeard; earslings
belachlik	bespotlik
belagers	beleagers
broers	bruorren
bronnen	boarnen
echtpear	pear, troud pear, stel, man-en-wiif
ferhaallijn	tried yn it ferhaal
ferûntweardiging	lilkens/lulkens
fiersocht	fier socht
fisitekaartsjes	nammekaartsjes
flekkeleas	ûnbesprutsen, sûnder wryt of slyt
freule	frelle
froeger	earder, foarhinne, eartiids, alear(en)
gedachteguod	tinkwrâld
gegevens	feiten, it materiaal, bysûnderheden, ynformaasje
geleafde	leafste, minner, beminde
gesprekpartners	peteargenoaten
gesprekûnderwerpen	ûnderwerpen fan petear, praatûnderwerpen

Opskerpers 1 (fuortsetting)	
hannekemaaiers	hantsjemieren, (lapke-)poepen
helaas	spitigernôch
hertinkingsboek	tinkboek, betinkingsboek
kracht	krêft
leeftyd	âldens, jierren
lollich	grappich
lotgefallen	wederwarichheden
mostert	moster
nergens	nearne, op gjin inkeld plak
nuchtere	nochteren/nofteren
nukken	oanslaggen, gritsen, kueren
oerspeligen	troubrekkers
ôfgeunst	oergeunst
omstreeks	likernôch, sawat, om en by, om-en(de)-by
opdrongen (opdringe)	optwongen, oprongen (optwinge, -kringe)
perongeluk	troch ûngelok, by fersin, sûnder erch
poging	besykjen
rane	teie
reizigjen (reizigje)	reizgjen (reizgje)
sowieso	yn alle gefallen, dochs al, no ienris
stoart (stoare)	steurt (steure)
sudderjen (sudderje)	soar(rel)jen (soar(rel)je)
swangerskip	dracht, swierwêzen
ten goede	te'n goede
ûndanks	nettsjinsteande
ûntroerend	oandwaanlik
wegens	fanwegen(s); om
welk	hok(foar), wat(foar)
yts	wat/eat

saakkundige redaksjes. In goed literêr bestel moat de kompetinsje en de moed hawwe om dêr't dat nedich is, de finger op it sear te lizzen. Dêrmei is it oansjen fan taal en literatuer – wichtige komponinten yn ús bestean as folk op 'en bêsten tsjinne.’¹

‘De weg naar het kakhuis’?

Halbertsma en Hoekema harren ‘weg naar het kakhuis’ komt my allegeduerigen yn it sin as ik konfrontearre wurdt mei it taalgedrach fan in kritikus dy’t sûnt 2006 yn de *Leeuwarder Courant* Fryske literatuer kritisearje mei. Ferwachtet men fan kritisy net dat se harren skôgings yn geef Frysk skriuwe kinne en wolle? It liket my, lykas Hoekema, nochal fanselssprekkend. Lju dy’t in oar har wurk op 'e souwe lizze, rinne kâns dat har eigen skriuwersaasje dêr ek trochhinne falt as har ark, de taal, net oan kwaliteitseasken foldocht. Sokken wurde net langer serieuus nommen.

Nei de oarloch foldiene de skôgings fan Anne Wadman yn de 1C oan hege easken, ek op it stik fan de taalkwaliteit. En yn de lêste jierren koene Jabik Veenbaas, Abe de Vries en Harmen

Wind suver altiten likegoed oan myn ferwachtings foldwaan. Yn de tusken-tiid hawwe der yn de 1C mear boekskôgers west dy’t de skerpe pinne hantearje mochten en dy’t amper flaters yn har Frysk hiene. Ik haw my alteast komselden oan harren stikken steurd.

Jetske Bilker as eksimpel

Tsjintwurdich skipet dy krante my lykwols mei kritiken fan gâns minder taalnivo ôf. It besoarget my geregeld kromme teannen en seare eagen. Ik haw it dan oer de skriuwerij fan Jetske Bilker. Dy stapt geregeld, sûnder hokfoar needsaak ek, oer ús taalgrinzen hinne en sjocht net op in hollânnisme mear of minder. Boppedat krûpt se gauris dat Frysk oan dat it tichtste by it Hollânsk leit. Soks kin as in foarm fan *frisofoby* omskreaun wurde. Dat se it Frysk dêr bewust of ûnbewust ûnderstek mei docht, liket se net goed te

beseffen of har der net bot om te bekroadzjen. Har skôgings binne, yn alle gefallen wat it taagebrûk oanbelanget, in ‘trendbrek’. Se is foar my ien fan dy skriuwers dy’t de ‘weg naar het kakhuis’ yllustrearje en mei har skriuwwurk en skriuwzwe it taalferfal yn de media befoarderje. Om de lêzer te ferdútsen wêr’t ik it oer haw en hoe slim oft dat is, kin ik net mei in pear foarbylden folstean. Om it oersichtlik te hâlden, binne dy foarbylden as ‘Opskerpers’ njonken de tekst fan dit artikel ôfprinte. Yn de lofter kolom wurde hieltyd de minne of net-Fryske wurden of (parten fan) sinnen oanhelle. Rjochts steane (suggestjes foar) ferbetterings. (Fanwegen de romte yn *Swingel koe it net oars en meitsje in kar út it rynske oanbod. De hiele samling komt mooglik noch op it ynternet, want dy is gaadlik as lesmateriaal.* Red.) Dy is gaadlik as lesmateriaal en fertsjinnet om útjûn te wurden. Red.) Skerpje jo mar op ...

Ik bin de iennichste net dy’t argewaasje hat fan sok rûch omslaan mei ús taal. Jant van der Weg, in kollega-kritika fan frou Bilker dy’t yn it *Friesch Dagblad* skriuwt, kin de bonken en bonkjes ek wol fine. Frou Van der Weg skôge bygelyks ek de Fryske oersetting fan in boek oer Harry Potter fan frou Bilker.² Wat eufemistysk skreau se: “Wol is dy oersetting net oer alle boegen slagge. Sa bliuwt men bygelyks hieltyd heakjen by it Nederlânk-Fryske wurd ‘yts’ dat konsekwiint brûkt wurdt ynklusyf it mâlbearende ‘says’. Dan giet jin even de grize oer de grouwe. Nedich hie dat net west, te mear as men sjocht hoe’t op oare plakken minder gongbere Fryske wurden brûkt wurde.”³

Dy mâlbearende foarbylden – hjirboppe en yn de Opskerpers – giet jin de grize fan oer de grouwe. Men bliuwt der yndied yn heakjen. It binne ornaris net de minst skrandere lju dy’t literêre kritiken lêze. De taalflaters dêryn binne ta skea fan de kommunikaasje tusken skriuwer en sokke lêzers. Ommers, heakjende lêzers bliuwe stykjen en hawwe amper each foar de ynhâld as de foarm net doocht. It halo-effekt⁴ docht dan as

Opskerpers 2

De ûndersteande min- of net-Fryske sitaten binne better yn sinferbân te begripen

dy relaasje ferrint <i>flekkeles</i>	se hawwe in suvere relaasje
nei myn miening	neffens my
Hy koe net om de brieven himme	Hy koe net foar de brieven wei
It oerkaam C.	It kaam C. oer
dat ferskynsel algemiener benaderje kinne	dat ferskynsel algemiener oanpakke (besjen) kinne
de boadskip	it boadskip
dat se sa gau mei Jurjen tegarre wenjen gien is	dat sy en Jurjen sa gau byinoar wennen
in skoalmaster mei ‘verfoegd pensjoen’	in skoalmaster dy’t earder (betider) mei pinsjoen gongen is
in ûnheilspellende sfear, wêr’t je net altyd wat mei kinne	in driigjende sfear, dêr’t men net altiten watmei kin
De bern meie fergees mei de boat <i>mei</i>	De bern meie fergees mei de boat
dit opienstapeljen fan beskriuwend sinnen	dat opinoar steapeljen fan sinnen, oainoar breidzjen fan sinnen
kloppet dat wol?	komt dat wol goed/klear?, doocht dat wol?
hat de driuw field lytse details fêst te lizzen	om lytse details
Wa syn âlden yn dy tiid opgroeid binne	Wa syn âlden oft yn dy tiid opgroeid binne
dêr folget in beskriuwing fan hoe moai Auck dêr boartsje koe	hoe moai oft Auck dêr hoe moai Auck dêr boartsje koe[net] boartsje koe
de herinnerings dy’t by in brief oanslute	oantinkens; wat se har by it brief te binnenbringe kin, wat har sa byfalt
fanôf it momint	fan it momint ôf
dan wit men hoe men it opfetsje moat	hoe’t men it opfetsje moat
Ake dy’t studearjen gie yn Brussel	Ake dy’t nei Brussel gie/gong om te studearjen
pine wurdt oandikt	oerdreaun, oanset
de frou moetet har geheime geleafde	geheime, har leafste, de man dêr’t se yn it geheim (temûk, stikem) fan hâldt/hold
yts sa freeslik, dêr is de ein fan wei	in sa freeslik foarfal, wat freesliks, eat dat sa freeslik is

Opskerpers 2 (fuortsetting)

de lêzer bliuwt him ôffreegjen	de lêzer bliuwt sitten mei de fraach wat; de lêzer sil net ophâlde fan/mei him ôf te freegjen wat
mar it slacht nergens op	mar it slacht op neat/nearne op; it roait nearne (net) nei
Yn hokker rjochting we de bundel pleatse om oan te jaan hoe swier it famke it hat	yn hokfoar rjochting oft wy de bondel pleatse om oan te jaan hoe swier oft it famke it wol net hat
Litte wy hoopje dat	Lit ús hoopje dat
in barren dat net plak fine kinnen hat	dat net mooglik is/wie, net foarfalle kin/koe
Der binne tefolle details dy't net klopje	dy't net doge
hoe soene dy trochfretten huzebesitters	de fol fretten huzebesitters
hoe't er yn wezen neat seit	wêzen
In polityk korrek gedachte	polityk korrek tinken
in literêr bedoeld boek	in boek dat in literêr karakter hawwe moat
wat har heit dêrfan fine sil	wat har heit dêrfan tinke sil
Hoe bang men doetiids wie foar in oanfal	hoe bang oft men doetiids net foar in oanfal wie
De rekken fan de diere-arts fynt se te heech	de rekken fan de feedokter is neffens har te heech
Wêrom dat krekt bard is, stiet der net by	Wêrom't dat bard is
ien dy't de siden wol fult	fol makket, fol kriget, follet
Hille tinkt net djip oer wêrom sa'n	wêrom't sa'n
troch har heit te gehoarsumjen	troch net nei har heit te hearren, troch net om heite sizzen te jaan
Se sprekke ôf dat	Se prate ôf [sa seit in echte Fries dat]
Willem komt syn sels skreaune ferhaal fertellen	W komt om syn sels skreaun ferhaal te fertellen as doarpsferteller
Froeger oerkaam it dy as havolearling noch datst	Foarhinne/earder/yn it ferline kaam it dy as hafû-learling noch oer datst
der mei gjin wurd om 'e nocht yn stean	gjin wurd tefolle
waans haadpersoan fan hot nei her wylst fljocht	ûnderwyls/ûnderwilens witwêr (earne) fljocht
it bliuwt my yn 'e besnijng hâlden	it hâldt my yn 'e besnijng
ferhalen dy't leuk genôch lykje	aardich, nijsgirrich, moai genôch, moaiernôch

fanselessprekkend syn destruktif wurk. Fryskkundige lêzers heakje sadwaande domwei ôf. Se wolle Jetske har wei nei it 'kakhuis' net langer beagan.⁵

Ik doar har Potter-oersetting dus amper iepen te slaan. Frou Bilker tinkt sels dat se der goed oan docht om de taal fan de bern oan te krûpen. Se wol tusken Frysk taaleigen en de taal fan 'de' bern yn sitten gean. En komt dan blykber út by alderlei soarten ynterferinsjes. Se liket mar net yn te sjen te kinnen dat 'geef' en 'dreech' yn it Frysk net itselde is.⁶ Goede skriuwers en oersetters kinne ek sûnder hollânismen wurk meitsje dat aardich flot te lêzen is. By de útjouwer (Bornmeer) moatte se harren noch mar ris efter de earen klauwe, foardat se it ljocht op grien sette foar noch mear fan sok taalûnrant. Jimme begripe it sa njonkelytsen wol. As ik útjouwer wie, dan makke frou Bilker by my gjin inkelde kâns.

De korreksje fan en by de Ljouwerter Krante

Oant safier oer it taalgedrach fan Jetske Bilker yn har rol as kritika en kritikeraster yn de LC. Yn dy rol stapt se

bewust of ûnbewust bûten de stringen fan wat noch Frysk neamd wurde mei.⁷ It sil wol in kombinaasje fan ûnkunde en ûnwil wêze. Op har 'weg naar het kakhuis' is se te folgjen yn in medium dat hjoed de dei, as ik Pieter de Groot leauwe mei, oan korreksje (ek) net folle mear dwaan kin.⁸ Kin dat wierliken net oars? "Fouten ergeren lezers en redactie", skriuwt haadredakteur Rimmer Mulder yn syn 'Achter de kolommen'. Hy ferdútst dat de krante al lang gjin ôfdieling korreksje mear hat en dat de redaksje it no sels dwaan moat: "In het streven naar nul fouten wordt van elke pagina een print gemaakt die moet worden nagelezen. [...] Juist de afgelopen weken stonden er meer fouten in de krant dan ons lief is. We moesten leren werken met een nieuw tekst- en opmaak-systeem. Het is de plaag van de automatisering. Systemen hebben een kort

leven. Vervanging betekent eerst extra werkdruk, want de krant moet gewoon blijven verschijnen. Het lezen van de paginaprints schoot er daarom wel eens bij in. Lezers die nu opmerken dat ze daar geen boodschap aan hebben omdat de redactie gewoon voor een foutloze krant moet zorgen, hebben gelijk. Daarom nemen we ons voor volgende jaar [2008] weer voor het aantal fouten terug te dringen.”

Dat ropt by my de fraach op oft de ‘paginaprints’ mei de skôgings fan frou Bilker der hjoed de dei noch altiten by ynsjitte. Of is it gewoan ûnkunde fan de redaksje? Dan sil dat ferholpen wurde moatte.

Frou Bilker, mar dat jildt likegoed foar oaren dy’t har yn it Frysk uterje, moat de literatuer fan ‘taalwarders’ der nochris op neislaan om har kennis fan it

Fryske taaleigen en de taalregels fan it Frysk te fergrutsjen en te ferbetterjen. In goed wurdboek soe ek net ferkeard wêze. Lykas in staveringsboekje. Der binne (by Tresoar en Afûk) genôch boarnen te finen op it mêd fan ‘styl en staving’ dy’t noch alle dagen har wearde bewize.

Noaten

- 1 T[eake] H[oekema]. ‘In te min achtslein aspekt by de literatuerbeoordieling’ (Lyts Frisia, tydskrift foar Fryske striid en literatuer, jrg. XXXV, nû. 7-9, july-sept. 1986, 45-48). It artikel fan Hoekema is ek oan te klikken op: www.fryskebeweging.nl/ffu/podium/podium2005/enearer. Sjoch ek myn artikel oer ‘De kwaliteit fan it Frysk yn de media en by oare Fryske ynstellings (I-III)’ (Swingel, nû. 19 o/m 21, 2007/2008).
- 2 J.K. Rowling. Harry Potter en de Stien fan ‘e wizen (Ljouwert/Uttert: Bornmeer. Oersetter: Jetske Bilker).
- 3 Jant van der Weg. ‘Bestseller Harry Potter yn it Frysk’ (Friesch Dagblad, 15 sept. 2007, ‘Sneinspetiele’, s. 39). In alinea fan harres dy’t dêrby oanslút, is likegoed kritysk: “It gedicht fan de Sortearhoed is yn de Nederlânske oersettings gâns better slagge as yn de Fryske. Yn

Opskerpers 2 (fuortsetting)

it ferhaal wurdt earder fuortlein	oan 'e kant lein
no sadelet se Yme der mei op	no skipet se Yme der mei op
de skriuwer hat dit opfongen	hat dat opfongen, ophêind
sakket de spanning fuort	sakket de spanning wei
leed fan peste lytse jonkjes	leed fan lytse jonkjes dy't narre (pest) wurde
in roman dy't dizze aspekten útgebreider behammelet	dy't dy aspekten wiidweidiger behammelet
oft it no sa leuk is	aardich
in ynteressant gegeven	feit, in nijsgjirige bysûnderheid, û
hy stjer tidens syn trimoerke	doe't er oan it trimmen wie
meastal oerkomt de haadpersoanen	meastal komt it de haadpersoanen oer
noait giet se ergens op yn	nea (nea net) giet se op wat yn; earne op yn
de ynhâld is fan minder fan belang as de mate wêryn't er genietsje kin	de ynhâld is fan minder belang as it geniet dat er hat fan, as it genietsjen fan
de naderjende menopause	de tichterby kommende menopause; de menopause dy't der oan komt. [se moat hast oer de goudene brêge hinne]
in leuke ferkearingstiid is oars	in moaie, noflikke, plezierige, aardige
alles wurdt ferklearre fanút it hjoeddeistich stânpunt	it wurdt út it hjoeddeistich stânpunt wei ferklearre
dochs fyn ik	dochs achtsje ik, bin ik fan betinken dat, by my is it
de reade tried dêr't Agatha nei socht	dêr't A. om socht
dit gegeven wurdt ûnderstreke	dat feit wurdt
allinne mar begripen te neamen	begripen
hoe paf de omstanners stienen	hoe fersteld oft se stiene, hoe't se har besauden oer
wurdt der in poging dien	wurdt der besocht om, wurdt der writen dien om, wurde der prikken yn it wurk steld om
yn 'e brief	yn it brief
alles yn 'e simmer plakfûn	wie, syn beslach krige, foarfoel
se toant har skerpe blik oangeande	se hat in skerp each foar
wa't graach lêst oer froeger	it ferline, eartids, alear(en), earder tiden
út syn bêd	fan 't bêd ôf

dy lêste is dúdlik wraksele om in goed ekwi-
valint te krijen, en allinne al it feit dat men
dêr as lêzer weet fan hat, sprekt net foar de
kwaliteit. In letterlik út it Nederlânsk oersetse
sin as 'wat harren de glimk fan harren snút
ôffeie sil', is net echt fraai, krekt likemin as
'frûnsjend' foar 'fronsend'. Ik haw dêr de
foarholle ek by fronsele.

- 4 'Halo' betsjut letterlik 'strielekrânse'. Der
wurdt fan in halo-effekt praat as bykomstige
skaaimerken in 'útstrieling' (d.w.s. in steuren-

de ynfloed) hawwe op in beoardielingsút-
komst. Dat kin bygelyks trochdat de skriuwer
fan in tekst taal- en staveringsflaters makket.

- 5 Jetske har mûnling taalgebrûk is al net folle
oars as har skriftlik hantearjen fan de taal:
"Jetske Bilker: 'De reaksjes op de Nederlânske
drezelsite wiene hiel fûl. Guon fûnen it
belachlik [Neffens guon wie it bespotlik/-
healwiis; sth]. Mar der wiene ek minsken dy't
it hartstikke leuk fûnen [dy't ornearren dat is
o sa moai wie; sth]'. Oanhaal út Sietse de

Opskerpers 4

By weromwizende foarnamwurden en bywurden wurdt altyd ôfstan holden

fansels wit Schotanus dit wol	dat wol
Dit wiermeitsje; dizze gedachte ...	dat; dy
Troch ditsoarte fan útspraken ...	datsoarte
Dizze K. en H. moatte gegevens oerseine	Dy K. en H. moatte ynformaasje oerseine
Dizze boerinne skreau stikjes	dy boerinne
Dit boek lit him wol lêze	Dat boek
Dit ta fertriet fan ...	Dat ta fertriet fan
Dizze 'Neam my mar Willem' is proaza ...	Dy [...] is
hoe't men hjimmei rêde moat ...	dërmei
Dizze 'boereprofessor fan Hijum' ...	dy
dit wichtige momint ...	dat
it ferhaal is hjir in foarbyld fan	it ferhaal is dêr [wiist werom] in foarbyld fan
de reaksjes hjir op fan oaren ...	de reaksjes dêrop fan oaren
mar dit komt oan de ein wer goed	dat komt wer goed
Hjir is in skriuwer oan it wurd ...	dêr is...

Opskerpers 3

Parten fan sitaten. Yn it Frysk stiet it wurd 'ek' net foar oan.

en ek hjir	en hjir ek
mar ek dat bart hjir net	mar dat bart hjir ek net
se ferbrekke ek no en dan taboes	se ferbrekke no en dan ek taboes
Ek binne der resultaten werom te finen ...	De resultaten binnen ek werom te finen ...
Ek de earste siden sizze in protte ta	De earste siden ûnthjtte ek in protte
Ek yn de oare ferhalen bringt er ...	Yn de oare ferhalen bringt er ek ...
Ek lit de skriuwster har net ferliede ta ...	De skriuwster lit har ek net ferliede ta ...
Ek fernimme we hoe't	Wy fernimme yn it earste part ek hoe't
Ek de earste siden sizze in protte ta	De earste siden ûnthjtte ek in protte

- Vries, 'Swurkbal spylje op Swiniastate' (Leeu-
warder Courant, 22-06-2007, 'Freed', s. 22).
- 6 Jetske Bilker yn in artikel fan Hedwig Terpstra
mei de titel 'Jetske Bilker (1960) oer har oer-
setting fan Harry Potter yn it Frysk' (NO,
BOEK, nû .21, aug 2007, s. 35): "Fernimst ek
dat yn dizze tiid in hiel soad echt Fryske wur-
den en foaral útdrukkings yn ûnbrûk reitsje.
Hearst hieltyd minder echt Frysk taaleigen
om dy hinne. Dus dan is it gjin wûnder dat
de bern en de jongerein dat taaleigen net iens
mear kenne of werkenne. Dêr moast wat tus-
kenyn sitten gean: tusken moai sfearfol Frysk
taaleigen en de taal dy't net te fier fan de bern
ôf stiet."
- 7 Sjoch yn Swingel (2007-2008) ek myn ear-
dere artikels oer 'De kwaliteit fan it Frysk yn

- de media en by oare Fryske ynstellings, I-III'.
- 8 Pieter de Groot skriuwt yn syn rubryk 'Harje'
(Leeuwarder Courant, 02-06-2007) oer pyn-
like feroarings yn it krantebedriuw: "De
tweede verandering was minder pijnlijk, maar
wel een met grote gevolgen: de komst van de
computer. Dat betekende het einde van de
vertrouwde schrijfmachine, waarop de ver-
slaggevers hun stukjes tikten. En het beteken-
de al gauw ook het einde van de teletype-

afdeling, waar geschoolde teletypisten de stukjes zetklaar maakten en van de correctieafdeling, waar taalvaardige correctoren de fouten eruit haalden. De redactie moest voortaan zelf zorgdragen voor zo 'schoon' mogelijke beeldschermkopij.

Als er een kanjer van een fout in de krant is blijven staan, kun je met weemoed terugverlangen naar oude tijden. Maar één ding is zeker: de 'schoolmeester' met het rode pot-

lood komt niet terug. De verbetering wordt gezocht in het vervolmaken van het systeem, dus zeg maar van de computer. Daaraan wordt op het ogenblik hard gewerkt."

By it NRC Handelsblad, in kwaliteitsblêd, kleie lêzers frij geregeld oer 'krom Nederlands' yn de kolommen fan dy krante en wurde bewizen dêrfan bybrocht. Birgit Donker, haadredakteur, is har dêr Aldergelokst tige fan bewust. Se skriuwt dêroer: "De lezer

heeft gelijk. Slordigheden in taalgebruik zijn storend, horen niet in de krant en zeker niet in het hoofdredactioneel commentaar. Tegelijkertijd is de krant een product dat per definitie in korte tijd en onder hoge druk wordt gemaakt. Als er tegen de deadline wordt gewerkt om het laatste nieuws zo goed mogelijk in de krant te zetten, is een fout snel gemaakt. Gelukkig attenderen lezers ons regelmatig op onze taalfouten. Brieven als

deze zijn dan ook een extra aansporing om zo zorgvuldig mogelijk te blijven schrijven en zo veel mogelijk 'snelheidrempels' uit de weg te ruimen" (01-12-2007, s. 16). In reaksje in kwaliteitskrante weardich. Hoe heech wiene de 'faasjedrempels' yn de Ljouwerter by al dy stikjes fan Jetske Bilker? Falle dy ek ûnder 'lêste nijs'? Of hat dy krante yndied gjin redakteuren (mear) dy't it Frysk noch goed korrijearje kinne?

Doar.nl hâldt op

Arjan Hut (l) kriget in ôfskiedsattsinsje út hannen fan Renze Valk, skriuwer fan de Ried.

Yn juny 2008 joech de redaksje fan Doar.nl definityf oan om net fierder mei har inisjatyf gean te wullen. Doar.nl wie fan 2003 o/m 2006 in platfoarm om it skreaune Frysk ûnder de jongerein te befoarderjen. Wilens binne de redakteuren âlder wurden en nefens har binne der no mear middels om de jongerein foar it skriuwen te ynteressearjen as yn 2003.

Yn 2006 stalden Arjan Hut en Elizabeth Hietkamp it Doar-boek gear dêr't stikjes en stikels foar skreaun binne troch jonge lju fan 3 oant 33 jier.

De Ried fan de Fryske Beweging seit minlik 'tige tank' foar it krewearjen fan Arjan Hut en Elizabeth Hietkamp en al dy oaren dy't foar Doar skreaun hawwe. Wy winskje Arjan en Elizabeth noch in protte ynspiraasje ta foar nije projekten lykas 'Toe no' en 'Onferjitlik lok'.